View the original article

ПОЛІТИКА

Максимум від початку великої війни. Як Трамп «дизельною угодою» дав Кремлю заробити на нафті

Тимофій Рожанський Радіо Свобода

30 жовтня 2026, 11:36

Президент США Дональд Трамп і очільник Росії Володимир Путін. 15 серпня 2025 року

Оголошена Дональдом Трампом «дизельна угода» з Росією не знизила ціни на пальне в США, проте дала змогу Кремлю заробити рекордні 2,76 мільярда доларів за тиждень на експорті нафти. Поки Україна на вимогу Вашингтона дотримувалася паузи в ударах по російських НПЗ, росіяни наростили постачання нафти та відновили роботу пошкоджених заводів. Економісти зазначають: домовленість не мала під собою економічного підґрунтя і стала виключно політичним сигналом для світового ринку, що купувати російську нафту знову безпечно.

Минуло три тижні відтоді, як президент США **Дональд Трамп** оголосив про «дизельну угоду» з Росією. У її межах Москва планувала поставити на ринки понад 300 тисяч тонн пального «негайно», ще 500 тисяч тонн у листопаді, 1 млн тонн «одразу після цього» і 3 млн тонн – «найближчим часом».

Трамп тоді наголосив, що угода укладена насамперед в інтересах жителів США: «наших чудових фермерів, скотарів та далекобійників». «Завдяки цьому чудовому оголошенню про російські енергоресурси ціни на дизельне пальне для американців і, звісно, для всього світу знижуватимуться рекордними темпами і дуже швидко!» – запевнив він.

Одночасно з оголошенням про «дизельну угоду» Трамп почав тиснути на Україну, вимагаючи припинити удари по російських НПЗ. Він звинувачував Київ у тому, що саме ці удари нібито призвели до зростання світових цін на дизельне пальне, необхідне як для автомобільного транспорту, так і для судноплавства та енергетики.

> Україна підкорилася вимогам влади США і упродовж трьох діб, як зауважив президент Зеленський, не завдавала ударів по НПЗ у Росії, переключившись на інші цілі. Деякі ЗМІ навіть пишуть про «неофіційну павзу» в два тижні. Утім, 30 жовтня у Росії повідомили про атаку дронів на Новокуйбишевський НПЗ.

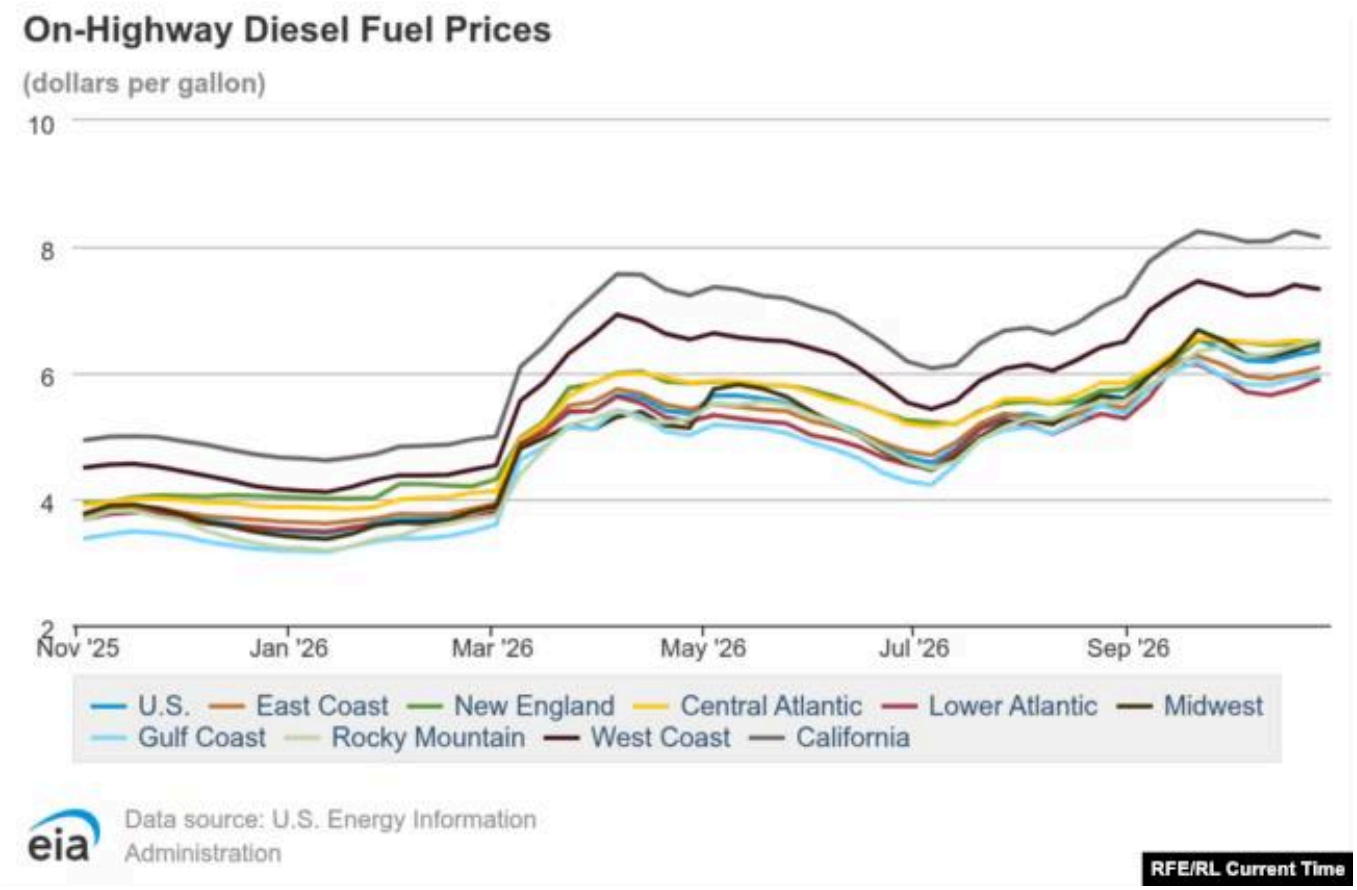

Росія,Новокуйбишевськ, Самарська область. Наслідки атаки на нафтопереробний завод. 30 жовтня 2026 року.

Економісти від самого початку висловлювали сумніви в тому, що постачання дизелю з Росії зможе хоч якось уплинути на ринок США, особливо враховуючи невеликі обсяги та те, що перші танкери з Росії за найкращого перебігу подій прибудуть до США наприкінці жовтня. Головною причиною зростання цін на

дизель і бензин вони називали не удари ЗСУ по НПЗ у Росії, а розпочату Трампом навесні 2026 року війну з Іраном та ситуацію з блокуванням Ормузької протоки, які далекі від вирішення.

Побоювання економістів підтверджують графіки Управління енергетичної інформації США. Згідно з ними, зниження цін на пальне після укладення «дизельної угоди» не відбулося:

Ціни на пальне в США, графік U.S. Energy Information Administration (EIA) (.gov) станом на 29 жовтня 2026 року

Проте, зазначають економісти, «дизельна угода» справила політичний вплив на світовий ринок нафти й дала Росії змогу заробити – на нафті. Як з'ясувало агентство Bloomberg, минулого тижня вартість морського експорту російської нафти сягнула 2,76 мільярда доларів – це найвищий показник від початку повномасштабної війни проти України. Виручка Росії від морського експорту нафти (насамперед із порту Приморськ на Балтиці) зросла приблизно на 430 мільйонів доларів. І хоча світові ціни на російську нафту Urals у цей час упали, Росія компенсувала їхнє падіння стрімким збільшенням обсягів постачання.

Як зазначає Bloomberg, за тиждень до 25 жовтня включно росіяни завантажили 37 танкерів (майже 27 мільйонів барелів) замість 31 танкера (близько 22 мільйонів барелів) тижнем раніше. Лише з термінала Приморськ поблизу Санкт-Петербурга вийшли 12 танкерів, хоча тижнем раніше їх було лише чотири.

Усе це – політичний ефект «дизельної угоди», який економіст **Андрій Маховський** описує приблизно так: «Покупці нафти думають: якщо США можуть купувати російський дизель (попри санкції, які раніше діяли проти Москви), то й усі інші також почали менше боятися купувати російську нафту».

В інтерв'ю телевізійній та онлайн-мережі «Настоящее время» (створена Радіо Свобода для російськомовної аудиторії) Маховський пояснив, як саме Трамп допоміг Кремлю заробити:

– Російський дизель не допоміг американцям знизити ціни на бензин? Чому?

– Російський дизель до цін на дизель у США взагалі не мав жодного стосунку. Головна причина зростання цін на пальне – це, звісно, те, що відбувається в Перській затоці: війна, яку Трамп веде проти Ірану, та загальна нестабільність у цьому регіоні.

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

Іран повторив свої умови для початку нових переговорів зі США

Російський дизель ніяк – просто ніяк – не міг допомогти це вирішити. По-перше, це мізерні обсяги: Росія навіть у найкращі часи експортувала дизелю менше, ніж експортують самі США.

Якби Трамп дійсно хотів знизити ціни на дизель, то для нього було б логічніше обмежити експорт дизелю зі США: тоді дизельного пального в країні було б більше, і ціни, можливо, знизилися б.

– Прибуток, який Росія отримує від експорту нафти і який, як пише Bloomberg, зріс наприкінці жовтня до максимуму з 2022 року: це сталося якраз після укладення «дизельної угоди»? Виходить, що угода допомогла Росії?

– Росія не заробила на дизелі, Росія заробила на нафті.

Чому Росія отримала більше грошей від нафти? Тому що стабільності у світі немає. Хусити знову розбомбили нафтопереробний завод – ціни на нафту пішли вгору, відповідно, зросла й ціна російської нафти. Зросла й зацікавленість у ній, тому Росія змогла заробити більше грошей.

Угода з Трампом і взагалі вся проросійська риторика Трампа допомогли Росії, але не прямим чином, адже на дизелі Москва грошей не заробила. Але вони допомогли, можливо, опосередковано – у тому сенсі, що всі покупці думають: якщо США можуть дозволити собі купувати російський дизель, то й усі інші країни-покупці російської нафти також почали менше боятися її купувати. Бо «якщо США можна, то, значить, можна й нам».

Таким опосередкованим чином ця угода й остання проросійська риторика Трампа Росії дійсно допомогли. Але головна причина – це, звісно, зростання світових цін на нафту через чергове загострення ситуації в Перській затоці.

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

«Це інвестиція у війну». Зеленський відреагував на домовленість Трампа і Путіна щодо дизелю

– А безпосередньо на дизелі Росія заробила чи ні?

– Росія поки що тільки відправляє танкери. Точніше, правильніше сказати так: ми не впевнені, що Росія їх відправляє, але вона заявила, що відправила 3 танкери до США. Там десятки тисяч барелів. Це загалом мізерний обсяг у масштабах країни, це просто ні про що, зовсім ні про що. При цьому я навіть не впевнений, що ці танкери дійдуть до США.

Коли Росія продаватиме дійсно великі обсяги, так, вона щось на цьому заробить. Але наскільки високими будуть прибутки саме на дизелі – велике питання, бо треба дивитися, якою буде ціна цього дизелю.

Група американських законодавців з обох партій застерегла американські банки, портові адміністрації та підприємства паливної галузі від сприяння імпорту російського дизельного палива, натякнувши на можливість проведення розслідувань у Конгресі та судових позовів у зв'язку з рішенням президента Дональда Трампа послабити обмеження щодо російського пального.

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

Ризик для нацбезпеки США. Конгресмени застерегли банки та порти щодо російського дизелю

– Що стосується російських НПЗ: вони зараз можуть видихнути та відновитися за відсутності українських ударів? Як ця передишка на них впливає? І чи бачимо ми вже якийсь ефект?

15 жовтня президент України Володимир Зеленський сказав в інтерв'ю Financial Times, що Україна відновить удари по російських нафтопереробних заводах і більше не буде дотримуватися паузи, на якій наполягали США.

Збройні сили України у жовтні на три доби припиняли завдавати ударів по російських НПЗ у межах спроби деескалації в енергетичній сфері. Таким чином Київ підтримав пропозицію президента США Дональда Трампа. Про це заявив президент України Володимир Зеленський на закритій зустрічі з журналістами 28 жовтня, пише «Главком»: «У ці дні наші хлопці намагалися бути, напевно, трішечки обережнішими. Але вони не мають наказу не відповідати».

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

«З нас досить». Зеленський заявив про відновлення ударів по російських НПЗ

– Ефект ми, безумовно, бачимо, тому що останній удар України по НПЗ у Росії був, здається, 16 жовтня. Відтоді Україна не била по російських НПЗ. Є інформація про те, що Кіриський НПЗ і, наче, Сизранський НПЗ відновили роботу, принаймні частково. Тобто припинення українських ударів дійсно йде російським НПЗ на користь, бо коли удари тривали, ситуація в них вже була близькою до критичної. Були попередження від «Роснефти», що ще кілька місяців українських ударів завдадуть їм збитків, які доведеться долати роками.

30 жовтня з'явилась інформація про кілька стовпів диму над НПЗ Новокуйбишевська після атаки дронів.

Ми бачимо, що виробництво дизелю в Росії після припинення ударів зросло на 50 тисяч тонн. І значна частина цього дизелю, 80 тисяч тонн на місяць, за умовами угоди має відправлятися до США.

Щоправда, Україна зараз завдає ударів по каучукових заводах, і це теж опосередкований удар по бензину, тому що каучукові заводи, крім іншого, виготовляють присадки – сполуки, які дозволяють підвищувати октанове число бензину. Тож це також опосередкований удар по якісному бензину.

Але так, для російської нафтової галузі цей передих, звісно, виявився важливим.

– Ще одне політичне питання. З'явилася інформація, що влада США може зняти санкції з фонду кремлівського переговорника Кирила Дмитрієва. Чи станеться це, на вашу думку? І скільки взагалі в цьому рішенні економіки, а скільки – політики?

– Ну тут знову абсолютна політика. Взагалі вся ця історія – угода Трампа з Росією, допуск російського дизелю на американський ринок – до економіки взагалі не має жодного стосунку. Це все політика. Жодного логічного пояснення, навіщо це потрібно США, просто немає.

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

Чи вистоїть Україна без підтримки США у війні з Росією. Реакції на заяву Зеленського

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

«Бийте якомога глибше». Ексголова Військового комітету НАТО назвав цілі для ударів України по Росії

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

«Продати непотрібний «літній» дизель». Справжня суть паливної угоди між Трампом і Путіним та кому вона вигідна

© Радіо Свобода, 2026 | Усі права застережено.